

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА АНКЕТЕ О
ИНФЛАЦИОНИМ ОЧЕКИВАЊИМА
Јун 2018.**

Београд, јул 2018.

САДРЖАЈ

Уводна напомена	3
Резиме	4
Инфлациона очекивања финансијског сектора	5
Инфлациона очекивања привреде	6
Инфлациона очекивања синдиката.....	7
Инфлациона очекивања становништва	7
Нумерички исказана инфлациона очекивања становништва	7
Описно исказана инфлациона очекивања становништва.....	8

Уводна напомена

Инфлациона очекивања економских субјеката важан су показатељ који се користи у доношењу одлука о мерама монетарне политике у режиму инфлационог таргетирања. Стабилизација инфлационих очекивања и њихово усидравање у оквиру граница дозвољеног одступања од циља мерило су успеха стратегије циљања инфлације и доприносе повећању кредибилитета монетарне политике.

У складу с најбољом међународном праксом, са увођењем режима циљања инфлације у јануару 2009. године, Народна банка Србије почела је да прати и анализира и инфлациона очекивања економских субјеката. У поменуте сврхе, као извор података користи се анкета о инфлационим очекивањима, коју од децембра 2014, за Народну банку Србије, спроводи агенција Нинамедија. Учесници анкете, који су класификовани у четири сектора (финансијски сектор, привреда, синдикати и становништво), изјашњавају се о очекиваном међугодишњем расту цена за годину дана унапред, а од марта 2014. и о очекиваном међугодишњем расту цена у средњем року, тј. за две године унапред.

Резиме

Инфлациона очекивања финансијског сектора, привреде и синдиката у јуну су наставила да се крећу у границама циља Народне банке Србије ($3 \pm 1,5\%$).

Финансијски сектор очекује инфлацију на циљу Народне банке Србије (3,0%) и за годину и за две године дана унапред, што је мишљење и представника синдиката. Истовремено, привредници очекују да ће раст потрошачких цена бити 2,7% у кратком и 2,8% у средњем року. Становништво, као и претходних месеци, очекује да ће инфлација бити 5,0% и за годину и две године унапред.

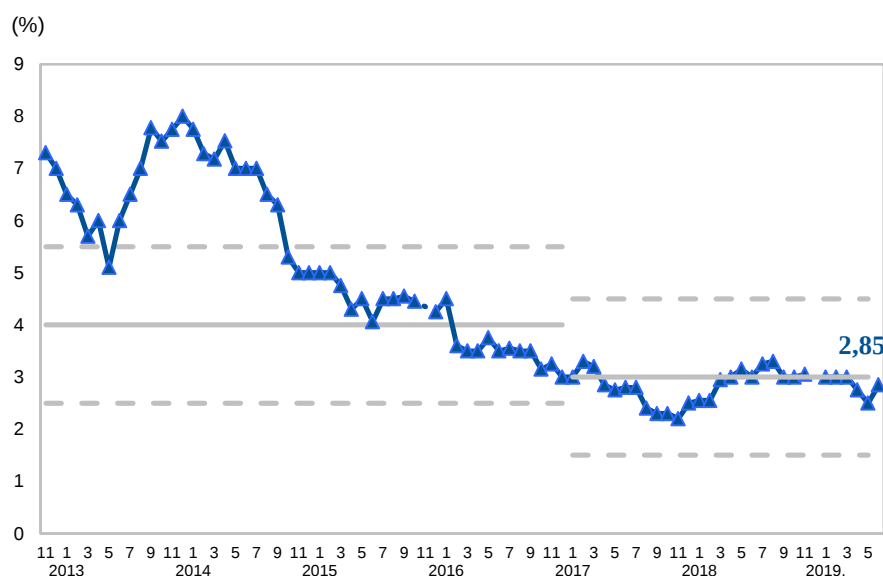
Усидреност инфлационих очекивања представља један од предуслова за постизање ниске, стабилне и предвидиве инфлације. Постигнута стабилност инфлационих очекивања потврђује поверење у мере које предузима Народна банка Србије и указује на одсуство јачих инфлаторних и дезинфлаторних притисака.

Инфлациона очекивања финансијског сектора

Краткорочна инфлациона очекивања финансијског сектора, према резултатима Ипсосове анкете, у јуну су поново на циљаних 3,0%. Према јулској анкети агенције Блумберг, инфлациона очекивања финансијског сектора за годину дана унапред, четврти месец заредом, остала су непромењена, на 2,8%.

Композитна мера инфлационих очекивања финансијског сектора¹ за годину дана унапред (која обухвата резултате из анкета агенција Ипсос и Блумберг) у јуну је износила 2,85% (мај 2,5%).

Графикон 1. Композитна мера инфлационих очекивања финансијског сектора

Извор: НБС, Ипсос и Блумберг.

Средњорочна инфлациона очекивања финансијског сектора (за две године унапред) и у јуну су остала усидрена на 3,0% и у границама циља налазе се од увођења овог питања у анкетни упитник (март 2014).

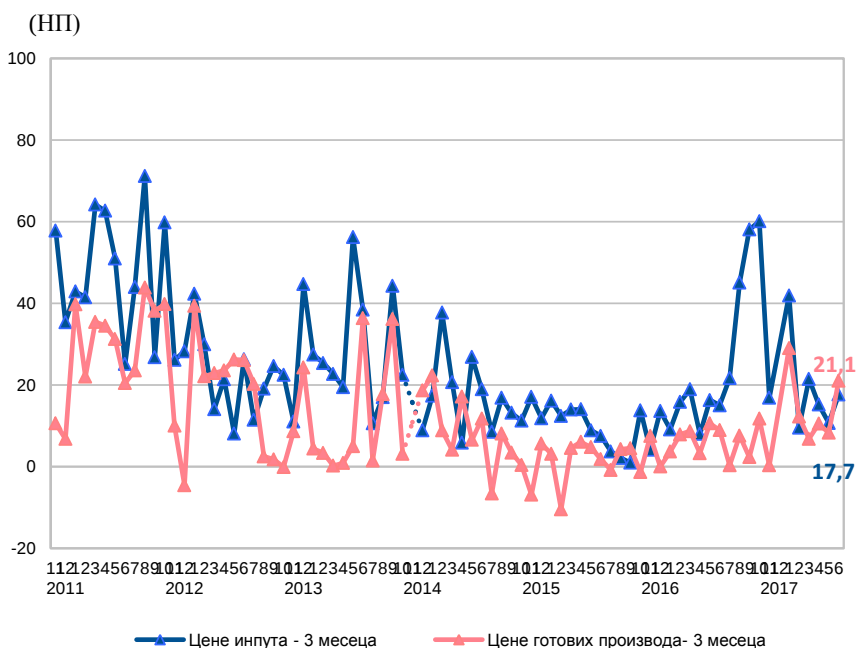
¹ Израчунава се пондерисањем појединачних одговора према критеријуму учешћа у укупној активи анкетираних финансијских институција. Свакој институцији која учествује у обе анкете приписује се аритметичка средина одговора из анкета Ипсос и Блумберг. На тај начин се банкама с већим тржишним учешћем даје већи утицај на агрегирани резултат.

Инфлациона очекивања привреде

Краткорочна инфлациона очекивања привредника у јуну су остала непромењена у односу на мајску анкету и износе 2,7% у кратком, односно 2,8% у средњем року. Привредници су повећали своја очекивања у погледу раста БДП-а у наредној години, са 3,0% у мајској на 3,5% у јунској анкети.

Као и претходних месеци, већина привредника је и у јуну (78,9%) очекивала да се цене њихових производа у наредна три месеца неће мењати. Нето проценат² (НП) привредника, који у наредна три месеца очекује раст цена својих производа, у јуну је порастао на 21,1% (мај 8,3%), а у наредној години дана благо је смањен на 57,7% (мај 58,1%). НП привредника који очекује раст цена инпута у наредна три месеца остао је на релативно ниском нивоу од 17,7% (мај 10,7%), а у погледу очекиваног раста цена инпута у наредној години дана порастао је на 28,9% (мај 24,7%).

Графикон 2. Очекивања сектора привреде у погледу кретања цена инпута и цена готових производа у наредна три месеца

*Вредност изнад нуле указује на раст, а испод нуле на пад.

Извор: Нинамедија/Ипсос

² Израчунавају се као разлика учешћа предузећа која очекују раст цена и оних која очекују њихов пад, пондерисаних пословним приходима.

Према резултатима јунске анкете, НП привреде који очекује **раст производње/промета у наредна три месеца** износи 20,7% (21,5% у мају), док је НП испитаника који очекује **раст у наредној години дана** повећан на 42,2% (мај 37,5%). Такође, у јуну је НП предузећа која очекују **раст инвестиција у наредној години дана** на релативно високом нивоу (74,8%), што је приближно остварењу из маја.

Инфлациона очекивања синдиката

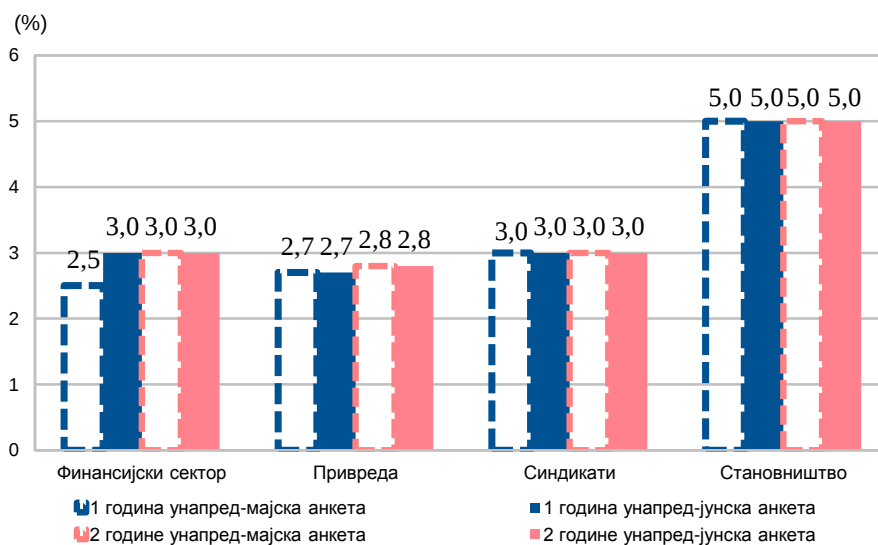
Према резултатима анкете агенције Ипсос, инфлациона очекивања представника синдиката и за годину дана и за две године дана унапред у јуну су се налазила на инфлационом циљу од 3,0% (краткорочна очекивања су други, а средњорочна четврти месец заредом на циљу).

Инфлациона очекивања становништва

Нумерички исказана инфлациона очекивања становништва

И краткорочна и средњорочна инфлациона очекивања становништва, према резултатима јунске анкете агенције Ипсос, остала су непромењена, на нивоу од 5,0%, на ком се налазе од маја 2017. (са изузетком јануара 2018. године, када су средњорочна очекивања износила 6,0%).

Графикон 3. Очекивана мг. инфлација за једну и две године дана унапред

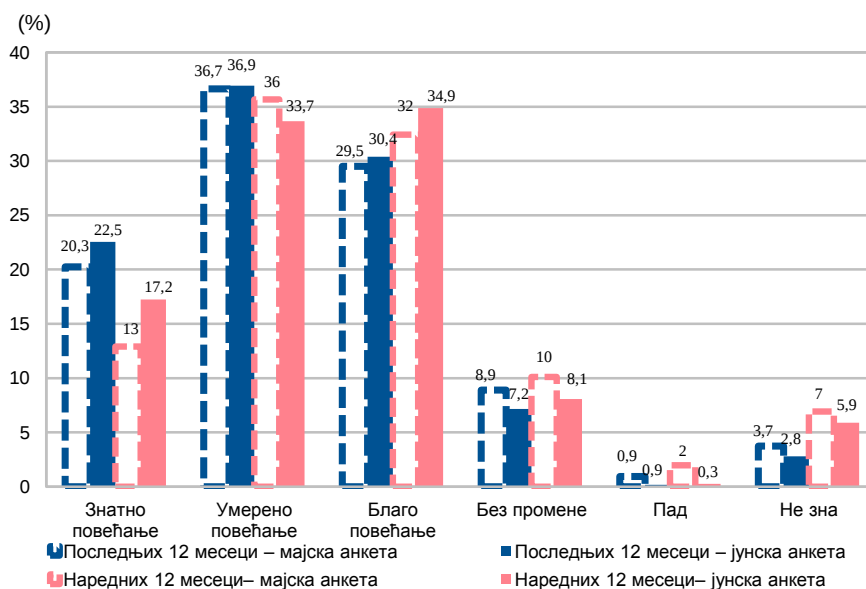
Извор: Ипсос.

Описно исказана инфлациона очекивања становништва

Резултати описне (квалитативне) анкете, као и претходних месеци, у складу су с нумерички исказаном очекиваном инфлацијом и показују да и у јуну највећи број анкетираних грађана (68,5%) очекује **умерено или благо повећање цена** у наредној години дана. Учешће анкетираних који очекују знатно повећање цена у наредној години дана у јуну је износило 17,2% (мај 12,9%), док су удели анкетираних који не очекују промену цена или очекују њихов пад износили 8,1% и 0,3%, респективно.

Такво кретање инфлационих очекивања, где највећи број испитаника очекује умерено и благо повећање цена у наредној години дана, сведочи о предвидивом и стабилном економском окружењу, што доприноси остварењу основног циља монетарне политике у средњем року.

Графикон 4. Дистрибуција испитаника сектора становништва према перципираном и очекиваном расту цена

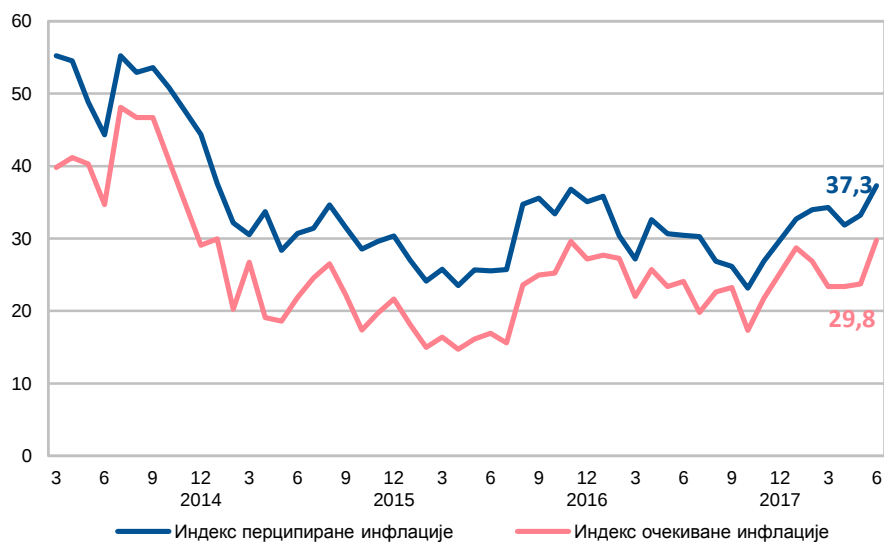
Извор: Ипсос.

Становништво очекује да ће инфлација у наредних 12 месеци бити нижа него претходне године, што се исказује вишом вредношћу индекса перципиране инфлације од индекса очекиване инфлације. Такво кретање последица је тога што **део становништва који има перцепцију да су цене повећане у претходних 12 месеци не очекује да ће се то наставити у наредних 12 месеци**³.

³ Поменути индекс се добија као разлика између пондерисаног учешћа испитаника који мисле да су цене биле више него благо повећане и оних који мисле да су цене остале исте или пале. За детаље видети Осврт 2 у Извештају о инфлацији – фебруар 2016.

Графикон 5. Перципирана и очекивана инфлација становништва

(у индексним поенима)

Извор: Ипсос.